

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΥΠΟΘΕΣΗ GJASHTA κατά ΕΛΛΑΔΟΣ

(Προσφυγή υπ' αριθ. 4983/04)

ΑΠΟΦΑΣΗ
ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ
18 Οκτωβρίου 2007

*Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις οριζόμενες στο άρθρο 44 παρ. 2 της Συμβάσεως προϋποθέσεις.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.*

Στην υπόθεση Gjashta κατά Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα),
συνεδριάζον σε τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, Πρόεδρο,

Χ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

Α. ΚΟΒΛΕΡ,

Κ. ΗΑΙΙΥΕΒ,

Δ. ΣΠΙΕΛΜΑΝΝ,

Σ.Ε. ΤΕΒΕΝΣ,

Γ. ΜΑΛΙΝΒΕΡΝΙ,

και τον Γραμματέα του Τμήματος, Σ. ΝΙΕΛΣΕΝ.

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο στις 27 Σεπτεμβρίου 2007.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω
ημερομηνία :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 4983/04) προσφυγής, την

οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ένας Αλβανός υπήκοος, ο Genart Gjashta («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 23 Ιανουαρίου 2004 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι, μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ελσίνκι. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Σ. Σπυρόπουλο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Ζ. Χατζηπαύλου, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Αν και πληροφορήθηκε το δικαίωμά της να παρέμβει στη διαδικασία (άρθρα 36 παρ. 1 της Συμβάσεως και 44 παρ. 1 του Κανονισμού Διαδικασίας), η Αλβανική Κυβέρνηση δεν απήντησε.

3. Ο προσφεύγων διετύπωνε παράπονα, υπό το πρίσμα του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως, όσον αφορά τη διάρκεια της επίδικης διαδικασίας.

4. Με την από 6 Ιουλίου 2006 απόφαση, το Δικαστήριο δέχθηκε την προσφυγή ως παραδεκτή.

5. Τόσο ο προσφεύγων όσο και η Κυβέρνηση κατέθεσαν εγγράφως παρατηρήσεις επί της ουσίας της υποθέσεως (άρθρο 59 παρ. 1 του Κανονισμού Διαδικασίας).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

6. Στις 17 Ιουνίου 2001, στο πλαίσιο αστυνομικής έρευνας, ο προσφεύγων συνελήφθη για κατοχή και εμπορία ναρκωτικών. Την ίδια ημέρα, ασκήθηκε ποινική δίωξη σε βάρος του. Στις 22 Ιουνίου 2001, ετέθη υπό προσωρινή κράτηση. Κατά το κατηγορητήριο και την απόφαση προσωρινής κρατήσεως, ο προσφεύγων είχε συστήσει, με άλλα επτά άτομα, συμμορία η οποία εισήγαγε από την Αλβανία ναρκωτικά, όπως ινδική κάνναβη, κοκαΐνη και ηρωίνη, προκειμένου να τα πωλεί στην Ελλάδα.

7. Στις 12 Ιουλίου 2002, το Κακουργιοδικείο Αθηνών επέβαλε στον προσφεύγοντα ποινή καθείρξεως δεκαεπτά ετών και τεσσάρων μηνών (απόφαση 1894/2002).

8. Στις 16 Ιουλίου 2002, κατά της αποφάσεως αυτής ο προσφεύγων ήσκησε έφεση.

9. Δικάσιμος ορίσθηκε, αρχικώς, η 3^η Μαρτίου 2006. Στις 21 Οκτωβρίου 2002, ο προσφεύγων ζήτησε από τη Γραμματεία του Εφετείου Αθηνών να ορισθεί εγγύτερη ημερομηνία. Η Γραμματεία του Εφετείου έκανε δεκτό το αίτημα του προσφεύγοντος, και δικάσιμος ορίσθηκε η 22^α Νοεμβρίου 2004. Την ίδια ημέρα, το Εφετείο Αθηνών μείωσε την ποινή σε δέκα έτη και, παράλληλα, επέβαλε πρόστιμο 5.000 ευρώ (απόφαση 1989/2004).

10. Όπως προκύπτει από τον φάκελο της δικογραφίας, ο προσφεύγων δεν κατέθεσε αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως 1989/2004.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΑΙΤΙΑΣΕΩΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

11. Ο προσφεύγων διατυπώνει παράπονα, υπό το πρίσμα του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως, όσον αφορά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων. Τα οικεία χωρία της διατάξεως αυτής έχουν ως εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσή του δικασθεί (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό (...) δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίσει (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως.»

12. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η επίδικη διαδικασία διεξήχθη ταχέως και ότι, ως εκ τούτου, η διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας δεν επιδέχεται κριτική.

A. Περίοδος η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη

13. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η περίοδος η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη είχε ως αφετηρία τη 17^η Ιουνίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία συνελήφθη ο προσφεύγων, και έληξε στις 22 Νοεμβρίου 2004, ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως 1989/2004 του Εφετείου Αθηνών. Διήρκεσε, επομένως, τρία έτη και πέντε μήνες περίπου για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

B. Εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας

14. Το Δικαστήριο υπομινύσκει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της υποθέσεως και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων, τα οποία έχουν διαμορφωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υποθέσεως, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και της ευθύνης και συμπεριφοράς των αρμοδίων αρχών (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier και Sassi κατά Γαλλίας* [GC], αριθ.

προσφυγής 25444/94, παρ. 67, CEDH 1999-II).

15. Το Δικαστήριο σημειώνει, κατ' αρχάς, ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η υπόθεση παρουσίαζε ορισμένου βαθμού πολυπλοκότητα, διότι αφορούσε κατοχή και εμπορία ναρκωτικών. Επίσης, υπήρχε εμπλοκή περισσοτέρων ατόμων, γεγονός το οποίο δύναται συνήθως να περιπλέξει τη διεξαγωγή της διαδικασίας, επειδή, κυρίως, απαιτείται να εξετασθεί σημαντικός αριθμός μαρτύρων.

16. Πάντως, προκειμένου περί της στάσεως την οποία τήρησαν τα δικαστήρια, το Δικαστήριο διαπιστώνει μία περίοδο αδρανείας από τις 12 Ιουλίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία ο προσφεύγων καταδικάστηκε από το Κακουργιοδικείο Αθηνών, έως τις 22 Νοεμβρίου 2004, ημερομηνία κατά την οποία δημοσιεύθηκε η απόφαση 1989/2004 του Εφετείου Αθηνών. Η Κυβέρνηση δεν αναφέρει κάποια διαδικαστική πράξη την οποία να διενήργησαν τα αρμόδια δικαστήρια κατ' αυτό το χρονικό διάστημα. Είναι αληθές ότι η συνολική διάρκεια της διαδικασίας, ήτοι τρία έτη και πέντε μήνες περίπου για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας, δεν δύναται, αυτή καθαυτή, να θεωρηθεί ως υπερβολική. Ωστόσο, μία ποινική διαδικασία είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την ατομική ελευθερία του ενδιαφερομένου. Εν προκειμένω, ο προσφεύγων είχε ήδη φυλακισθεί κατόπιν της αποφάσεως 1894/2002 του Κακουργιοδικείου Αθηνών. Έπρεπε, λοιπόν, να αναμείνει τη μετ' έφεση εκδίκαση της υποθέσεώς του για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δύο έτη και τέσσερις μήνες, ενώ παρέμενε στη φυλακή. Κατά το Δικαστήριο, στο πλαίσιο αυτό, και μόνον η αδράνεια των αρχών κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο αρκεί για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επίδικη διαδικασία υπερέβη την εύλογη προθεσμία κατά την έννοια του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως (βλ., *a contrario*, *Wejrup κατά Δανίας* (déc.), αρ. προσφυγής 9126/99, *Συλλογή Αποφάσεων* 2002-IV).

Υπήρξε, επομένως, παραβίαση της διατάξεως αυτής.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

17. Το άρθρο 41 της Συμβάσεως ορίζει ότι:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Συμβάσεως ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβιάσεως αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

A. Ζημία

18. Ο προσφεύγων ζητά 8.000 ευρώ για την ηθική ζημία την οποία, όπως ισχυρίζεται, υπέστη.

19. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι και μόνον η διαπίστωση παραβίασεως θα συνιστούσε επαρκή δικαία ικανοποίηση.

20. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υπέστη βεβαία ηθική ζημία. Αποφαινόμενο κατά δικαία κρίση, το Δικαστήριο επιδικάζει στον προσφεύγοντα 1.500 ευρώ για τον λόγο αυτό, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

21. Ο προσφεύγων ζητά 1.600 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη που πραγματοποίησε ενώπιον του Δικαστηρίου, και προσκομίζει τη σχετική απόδειξη.

22. Η Κυβέρνηση θεωρεί το ποσό αυτό υπερβολικό και υποστηρίζει ότι αρμόζει να απορριφθεί το αίτημα αυτό. Άλλως, η Κυβέρνηση εκτιμά ότι το ποσό το οποίο ήθελε επιδικασθεί, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 500 ευρώ.

23. Το Δικαστήριο υπομινύσκει ότι η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης, συμφώνως προς το άρθρο 41, προϋποθέτει ότι αποδεικνύονται πραγματικά, αναγκαία και, επίσης, εύλογα (*Ιατρίδης κατά Ελλάδος* [GC], αριθ. προσφυγής 31107/96, παρ. 54, CEDH 2000-XI). Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω κριτηρίων, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικασθεί στον προσφεύγοντα το ποσό των 1.500 ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

24. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας βάσει του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως.

2. *Κρίνει* ότι

α) το διάδικο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί

οριστική, συμφώνως προς το άρθρο 44 παρ. 2 της Συμβάσεως, 1.500 (χίλια πεντακόσια) ευρώ για ηθική ζημία και 1.500 (χίλια πεντακόσια) ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος,

β) από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής και μέχρι της καταβολής του, το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται με απλό τόκο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

3. *Απορρίπτει* το αίτημα περί δικαίας ικανοποιήσεως κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 18 Οκτωβρίου 2007 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού.

- υπογραφή -

/ Søren NIELSEN /

Γραμματέας

- υπογραφή -

/ Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ /

Πρόεδρος